

Gemeenteraad

Voorstel

28 juni 2022

GGD Jaarstukken 2021, begrotingswijziging 2022 en ontwerpbegroting 2023-2026 - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

In haar vergadering van 11 april 2022 heeft het algemeen bestuur van GGD Drenthe de jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening 2021, vastgesteld. Op 14 april 2022 zijn de vastgestelde jaarstukken ter kennisname naar de deelnemende gemeenten verzonden.

Conform de nieuwe werkwijze is de ontwerpbegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2023 – 2026) mede tot stand gekomen op basis van de input, reacties en prioriteiten die meerdere gemeenteraden hebben meegegeven in de voorjaarsoverleggen, voorlopig vastgesteld door het DB en wordt ons voor zienswijze aangeboden. Na ontvangst van de zienswijzen zal de begroting 2023 op 11 juli 2022 door het AB definitief worden vastgesteld.

De GGD naar aanleiding van het verbeterplan informatieveiligheid & privacy een begrotingswijziging ingediend, waarbij onze gemeenteraad uitgenodigd wordt een zienswijze in te dienen.

Voorgesteld wordt om kennis te nemen van de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2023-2026). We stellen voor een zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 in te dienen.

Besluit

Besluitpunt 1

Kennismemen van de jaarstukken 2021 en van het positieve resultaat ad. € 107.909, alsmede van de begrotingswijziging 2022, t.a.v. het verbeterplan Veiligheid Informatievoorziening en Privacy van de VRD en GGD en van de ontwerpbegroting 2023-2026 van de GGD, waarin is aangegeven dat de gemeentelijke bijdragen zijn verhoogd.

Besluitpunt 2

Een zienswijze kenbaar maken aan de GGD, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief.

Besluitpunt 3

De gemeentelijke bijdrage voor 2023 en volgende jaren verwerken in de meerjarenbegroting.

Motivering

Aanleiding en context

De GGD Drenthe is een gemeenschappelijke regeling van de 12 Drentse gemeenten. Zij voert taken uit in het kader van onder andere de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). De werkzaamheden op basis van de Wpg zijn de zogenoemde 'basistaken'. Dit pakket geldt voor alle gemeenten. Als een gemeente naast dit basispakket meer wil afnemen, kan dat door middel van additionele taken. De gemeente Westerveld neemt op dit moment enkele additionele taken af. Deze worden separaat afgerekend. Ook

voert GGD Drenthe voor alle Drentse gemeenten een additionele taak vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning uit, namelijk Veilig Thuis Drenthe.

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Drenthe de jaarrekening 2021, een begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2023-2026) toegezonden aan de deelnemende gemeenten van de GR. Het DB van de GGD verzamelt alle zienswijzen van de deelnemende raden en legt deze, samengevoegd met de jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur (AB). De gemeenteraad kan met een zienswijze aangeven wat zijn oordeel is over de begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023. Daarnaast kan de raad kennisnemen van de jaarstukken 2021.

Beoogd resultaat

Kennisnemen van de jaarstukken 2021, de begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2023-2026) van GGD Drenthe en deze ter kennisname voor te leggen aan de gemeenteraad. Aan de gemeenteraad daarbij voorstellen een zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 in te dienen, verder aan de gemeenteraad voor te stellen geen separate zienswijze op de begrotingswijziging 2022 in te dienen.

Argumentatie

Jaarstukken 2021 en accountantsverklaring

Het boekjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 107.909,-.

Begin 2020 werd een landelijk crisisstructuur ingericht om de COVID-19 pandemie te controleren. Op basis van de wet Publieke Gezondheid (Wpg) wordt het dan mogelijk dat de directeuren Publieke Gezondheid van de 25 regionale GGD'en vanuit het ministerie van VWS en/of de voorzitters van de Veiligheidsregio's directe opdrachten krijgen, hetgeen in 2020 ook nodig is geweest.

Aan de uitvoering van de opdrachten die de GGD heeft gekregen voor de bestrijding van het COVID-19 virus zijn hoge kosten verbonden. In bestuurlijk overleg tussen het ministerie van VWS en GGD GHOR Nederland zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van deze kosten. In het kort komen de afspraken er op neer dat alle meerkosten die de GGD maakt voor de bestrijding van het virus voor een vergoeding van het ministerie in aanmerking komen. Daarnaast compenseert het ministerie wegvallende opbrengsten van de GGD als gevolg van de COVID-19 crisis. Voor de GGD Drenthe betekent dit dat er sprake is van een volledige schadeloosstelling en dat er zowel voor de bestrijding van het virus als voor de gevolgen van de COVID-19 crisis in 2021 geen verrekening met het eigen vermogen van de GGD plaatsvindt.

Niet bestede middelen binnen de begroting van de GGD als gevolg van de COVID-19 crisis zijn in overeenstemming met de gemaakte bestuurlijke afspraken verrekend met de bijdrage van het ministerie van VWS.

Het uiteindelijke resultaat van €107.909,- hangt nauw samen met de uitgestelde invoering van het prenatale huisbezoek. Bij het programma jeugd is hiervoor vanaf 2021 een bedrag van € 80.000 in de gemeentelijke bijdrage opgenomen. Nu de inwerkingstredingsdatum is uitgesteld naar 1 juli 2022 ligt het voor de hand dat dit aanvullende budget in 2021 niet gebruikt is.

Daarnaast heeft het programma jeugd in 2021 met eenmalige kosten van € 12.000,- te maken gehad voor de uitvoering van 'informed consent procedure RVP'. De gemeenten hebben hiervoor in 2021 eenmalig een toevoeging gekregen in het gemeentefonds. Bij de tussentijdse rapportages is door de GGD aangegeven dat hiervoor niet tussentijds de gemeentelijk bijdrage gewijzigd hoeft te worden, maar de afrekening zal plaatsvinden bij deze jaarrekening.

Het programma Additioneel is afgesloten met een positief saldo van € 40.000,-. Dit wordt door voordelen van € 19.000,- op het product Forensische geneeskunde en € 21.000,- op het product Sense door het later opvullen van vacatureruimte.

In totaal heeft de GGD Drenthe over 2021 bijna 61 miljoen euro bij het ministerie van VWS gedeclareerd in het kader van de regeling meerkosten COVID-19.

Voor de jaarrekening 2021 is door de accountant een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Begrotingswijziging begroting 2022 voor beleidsimpuls GGD

Voor de uitvoering van het Verbeterplan Veiligheid Informatievoorziening en Privacy, stelt de GGD voor in te stemmen met een verhoging van het budget hiervoor bestaande uit:

- In 2022 eenmalig een bedrag van € 150.000,-, waarvan voor de GGD € 75.000,-
- Met ingang van 2022 structureel een bedrag van € 400.000,-, waarvan voor de GGD € 240.000,-.
- Voor Westerveld komt dit in 2022 neer op eenmalig € 2.980,- en structureel € 9.537,- (exclusief kosten voor de VRD).

Gelet op het bestuursvoorstel 'Verbeterplan veiligheid informatievoorziening en privacy' en de daaruit voortvloeiende behoefte aan extra middelen wordt voorgesteld alle onderdelen uit het rekeningresultaat 2021 te bestemmen als dekking van de jaarlast 2022. En daarnaast een bedrag van € 204.584,- te onttrekken aan de Risicoreserve en te bestemmen als dekking van de jaarlast 2022.

Daarmee hoeft de gemeentelijke bijdrage voor 2022 niet aangepast te worden.

De GGD heeft de aanvraag voor het extra budget goed onderbouwd. Naar aanleiding van audits en self-assessment hebben de GGD en VRD tekortkoming geconstateerd op het gebied van veiligheid informatievoorziening en privacy en zijn maatregelen nodig. Het extra budget wordt gebruikt voor de implementatie, extra personele capaciteit binnen de organisatie, technische voorzieningen en een jaarlijkse evaluatie.

Ontwerpbegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2023-2026)

Het opstellen van onze meerjarenbegroting heeft de GGD gedaan aan de hand van de afspraken uit 'Samenwerken voor Drenthe' zoals die aan het eind van vorig jaar door de Vereniging van Drentse Gemeenten zijn gemaakt. Samen met de 12 gemeenten in Drenthe delen zij de ambitie om de rol en betrokkenheid van de gemeenteraden bij de gemeenschappelijke regelingen in Drenthe meer inhoud te geven. In het voorjaar 2022 heeft met een aantal gemeenteraden het zogenoemde voorjaarsoverleg plaatsgevonden. Hierin kunnen raden kaders meegeven voor het opstellen van de begroting 2023 e.v.. In lijn met de afspraken uit de VDG notitie is de kaderbrief als instrument vervallen.

De ontwerpbegroting is opgebouwd uit een aantal programma's. De programma's Beschermen, Bevorderen, Bewaken en Jeugd vormen de basistaken. In het programma additioneel zijn de verwachte opdrachten opgenomen die langdurig doorlopen, waaronder het onderdeel VTD. In de ontwerpbegroting 2023 wordt een beeld geschetst van de (financiële) toekomst van de GGD. Met het oog op de ontwikkelingen rondom VTD en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), en de weerslag van de GGD-begroting op de gemeentelijke begroting, is het zinvol kennis te nemen van de stukken.

De belangrijkste wijzigingen in de ontwerpbegroting 2023 ten opzichte van de begroting 2022 zijn:

1. Vanuit de afspraak gemaakt vanuit de VDG-notitie "Samen werken voor Drenthe" vindt de indexatie plaats op lonen en prijzen. Voor 2023 is dat een bedrag van € 447.000,-. Conform het bestuursbesluit is het budget voor organisatieontwikkeling van € 125.000,- komen te vervallen en is de gemeentelijke bijdrage hiervoor verlaagd.
2. De algemene reserve terug te brengen naar 2,5% van de begrote lasten. Dit is conform de afspraken in de VDG-notitie 'Samen werken voor Drenthe'. Het verschil tussen de huidige algemene reserve en het gestelde bedrag € 353.273 zal na definitieve vaststelling van de begroting in het AB van 11 juli 2022 naar rato van bijdrage naar de deelnemende gemeenten conform bijlage I worden teruggestort.
1. Een uitzetting van de kosten (incidenteel € 950.000 en structureel € 670.000) ten behoeve van de inhoudelijke versterking van GGD Drenthe op de onderwerpen:
 1. Investeren in publieke gezondheid
 2. Expertisepartner op het gebied van een gezonde leefomgeving

3. Transformatie Jeugdgezondheidszorg
4. Data en informatie zijn cruciaal binnen de GGD

In de aanbestedingsbrief van de GGD en de ontwerpbegroting 2023 e.v. worden deze onderwerpen nader toegelicht.

Investeren in publieke gezondheid

Steeds meer wordt duidelijk dat het zorgsysteem tegen haar grenzen aan loopt. De zorgvraag, en daarmee de zorguitgaven, zullen de komende jaren flink toenemen waardoor het zorgsysteem onbetaalbaar dreigt te worden. Het is daarom goed om op gemeentelijk en regionaal niveau de aandacht te verleggen van een systeem gericht op zorg, naar een systeem meer gericht op preventie en gezondheidsbevordering. Het gebruik van het concept van Positieve Gezondheid als basis sluit ook goed aan bij ons beleid. Vanuit de GGD is onderbouwing voor een uitzetting op dit onderwerp beperkt. Wellicht kan een aangepaste focus plaats vinden binnen de eigen bedrijfsvoering.

Data en informatie

Bij een kanteling naar een meer preventieve en ook proactieve benadering van gezondheid is het hebben van actuele data en informatie cruciaal. Wij realiseren dat door meer gebruik te maken van datagedreven en informatiegestuurd werken de GGD beter in staat is haar doelstellingen te behalen. Omdat dit een ontwikkeling is die op vele beleidsterreinen terug komt, is het advies hier samen op te trekken met partners als CMO/Stamm en Proscop.

Evenals voor de uitzetting voor publieke gezondheid zouden wij ook voor data- en informatiegestuurd werken graag meer helderheid krijgen over de relatie tussen de gewijzigde en nieuwe taken, de extra benodigde formatie en het extra benodigd budget. In de ontwerpbegroting geeft de GGD namelijk aan dat de gevraagde financiële middelen met name benodigd zijn voor de inzet van extra personeel. Een onderbouwing van de benodigde formatie aan de hand van de toename van werkzaamheden wordt echter niet gegeven.

Expertisepartner op het gebied van een gezonde leefomgeving

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie had de GGD binnen onze gemeente naar tevredenheid een belangrijke rol als gezondheidsexpert. Dat de invoering en het gebruik van de Omgevingswet ook in de toekomst de inzet van de GGD als expertisepartner vraagt, is logisch. Onduidelijk is echter welke andere rol de GGD in de toekomst krijgt ten opzichte van het afgelopen proces. Het advies is daarom om dit onderdeel niet als basistaak in de Gemeenschappelijke Regeling op te nemen, maar om dit onderwerp in de vorm van uitvoering op grond van een 'additionele taak' aan te bieden. Dit betekent dat gemeenten afzonderlijk met de GGD tot afspraken kunnen komen voor inzet op dit onderwerp.

Het voorstel is om bovenstaande overwegingen als zienswijze aan de GGD kenbaar maken, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Communicatie

In de GR en in de Wgr is vastgelegd dat het AB jaarlijks een jaarrekening en begroting vaststelt. De begroting wordt pas vastgesteld nadat de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. De ontwerpbegroting wordt voor zienswijze behandeld in de gemeenteraad. Het college heeft ten aanzien van een mogelijke zienswijze, de raad een aantal punten ter overweging meegegeven.

De mogelijke zienswijze wordt via de griffie ingediend bij het AB van de GGD. Het AB van de GGD beslist op 11 juli 2022 over de begroting 2023 e.v. De ingediende zienswijze worden bij de besluitvorming betrokken. Na vaststelling van de begroting, stuurt het AB de begroting naar Gedeputeerde Staten van Drenthe.

Uitvoering

Als lid van het Algemeen Bestuur van de GGD is de portefeuillehouder betrokken bij het verzamelen en opvolgen van de zienswijzen.

Integrale advisering

Intern

Duiding integrale advisering

Businesscontroller en financiën

Kosten, baten, dekking

Jaarrekening 2021: De jaarstukken 2021 laten zien dat het boekjaar is afgesloten met een positief resultaat van € 107.909,-. Dit resultaat is het gevolg van een aantal kleinere resultaten binnen diverse programma's. Het financieel resultaat in 2021 is sterk afhankelijk van de declaratie die GGD Drenthe ingediend heeft bij het ministerie van VWS voor de meerkosten corona. In 2021 bedroeg deze declaratie ruim 60 miljoen euro, waarmee vrijwel alle afwijkingen binnen de exploitatie zijn gecompenseerd.

Begrotingswijziging 2022: Vanwege het verbeterplan privacy en informatieveiligheid is incidenteel € 75.000,- en structureel € 240.000,-extra nodig. De structurele kosten gelden vanaf 2022 en zijn verwerkt in de conceptbegroting 2023. Voor 2022 stelt GGD Drenthe voor het jaarresultaat 2021 te bestemmen als dekking van de jaarlast 2022 en daarnaast een bedrag van € 204.584,- te onttrekken aan de Risicoreserve en te bestemmen als dekking van de jaarlast 2022.

Begroting 2023: De bijdrage van Westerveld voor 2023 is € 968.134,-. Ten opzichte van 2022 is dat een verhoging van € 71.951,-. Dit komt door reguliere aanpassingen in de loon- en prijscompensatie, daarnaast is er extra inzet op datagericht werken, expertrol voor de Omgevingswet en preventie (totaal € 50.467,-), de transformatie JGZ, programma 'JGZ in flow' (€ 11.947,-) en het verbeterplan informatieveiligheid en privacy (€ 9.537,-).

Bijlagen

1. 1.1 Aanbieding jaarstukken 2021 GGD Drenthe.pdf
2. 1.2 JAARSTUKKEN GGD DRENTHE 2021.pdf
3. 2.1 Begrotingswijziging 2022 voor beleidsimpuls GGD Drenthe.pdf
4. 3.1 Drentse oplegger Begroting GRen GGD 2023 Westerveld.docx
5. 3.2 Aanbieding ontwerp begroting 2023 GGD Drenthe.pdf
6. 3.3 Ontwerpbegroting GGD Drenthe 2023.pdf
7. Concept-zienswijze begroting 2023-2026 GGD Drenthe.docx